

Warszawa , 30 września 2019

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z FIZYKI

Z UWZGLĘDNIENIEM

WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

W XXXIX LO

IM. LOTNICTWA POLSKIEGO

PREDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z FIZYKI

W XXXIX LO IM. LOTNICTWA POLSKIEGO

Podstawą oceniania z przedmiotu są

- a) wiadomości;
- b) umiejętności;
- c) postawa (aktywność);
- d) ocena postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku **do wymagań edukacyjnych** wynikających z podstawy programowej. Wymagania edukacyjne określa nauczyciel fizyki i podaje do wiadomości uczniów i ich rodziców.

Cele oceniania

- ✓ Bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce.
- ✓ Pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań.
- ✓ Uświadamianie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie, wraz ze wskazaniem mocnych i słabych stron ucznia w kontekście nabywania umiejętności określonej wymaganiami podstawy programowej.
- ✓ Wdrażanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny.
- ✓ Ukierunkowywanie samodzielnej i projektowej pracy ucznia.
- ✓ Korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.
- ✓ Okresowe podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określanie na tej podstawie stopnia opanowania przez ucznia materiału programowego przewidzianego na dany okres.

Przedmiotowe zasady oceniania formułują sposoby rozpoznawania przez nauczyciela poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego postępów w kontekście wymagań edukacyjnych.

Wymagania edukacyjne oraz kryteria oceniania

Wymagania edukacyjne dzielą się na:

- ✓ konieczne (K),
- ✓ podstawowe (P),
- ✓ rozszerzające (R),
- ✓ dopełniające (D),
- ✓ wykraczające (W).

Spełnienie wymagań niższych warunkuje spełnienie wymagań wyższych.

✓ **Wymagania konieczne (K)**

obejmują wiadomości umożliwiające kontynuowanie nauki na danym szczeblu nauczania, stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych, tzn.: znajomość pojęć, terminów, praw, zasad, reguł, treści naukowych, zasad działania (uczeń nazywa je, wymienia, definiuje, wylicza, wskazuje), rozumienie ich na elementarnym poziomie i nie myli ich.

✓ **Wymagania podstawowe (P)**

obejmują wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe do opanowania, pewne merytorycznie, użyteczne w życiu codziennym, tzn.: przedstawianie wiadomości w innej formie niż zapamiętana, tłumaczenie, wyjaśnianie, streszczanie, różnicowanie, ilustrowanie wiadomości, interpretowanie ich i porządkowanie, czynienie ich podstawą prostego wnioskowania.

✓ **Wymagania rozszerzające (R)**

obejmują wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności, pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych, przydane, ale nie niezbędne w pracy naukowej i zawodowej, tzn.: opanowanie umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych wzorów (uczeń potrafi zadanie rozwiązać, zastosować wiedzę, porównać, sklasyfikować, określić, obliczyć, skonstruować, narysować, scharakteryzować, zmierzyć, zaprojektować, wykreślić), stosować wiadomości w sytuacjach typowych.

✓ **Wymagania dopełniające (D)**

obejmują wiadomości i umiejętności trudne do opanowania, twórcze naukowo, specjalistyczne zawodowo, stanowiące rozwinięcie wymagań rozszerzających, mogące wykraczać poza program nauczania, tzn.: opanowanie przez ucznia umiejętności formułowania problemów, dokonywania analizy i syntezy nowych zjawisk (uczeń potrafi je udowodnić, przewidzieć, oceniać, wykryć, zanalizować, zaproponować, zaplanować), formułowanie planu działania, tworzenie oryginalnego rozwiązania.

Skala oceniania:

1) Bieżące, śródroczne, roczne oraz końcowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się w stopniach według następującej skali:

	Stopień	Wartość liczbową
2.	Celujący	6
3.	Bardzo dobry	5
4.	Dobry	4
5.	Dostateczny	3
6.	Dopuszczający	2
7.	Niedostateczny	1

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który nie spełnia poziomu wymagań koniecznych:

- ✓ nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- ✓ nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych ani praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- ✓ nie zna treści i zastosowań podstawowych praw, pojęć i systematyki fizycznej,
- ✓ nie potrafi sformułować obserwacji doświadczenia fizycznego.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne dotyczące zapamiętania wiadomości:

- ✓ jest w stanie zapamiętać i przypomnieć sobie treści podstawowych praw fizyki, podstawowych właściwości fizycznych, najważniejszych zjawisk fizycznych,
- ✓ rozwiązuje przy pomocy nauczyciela proste zadania teoretyczne i praktyczne,
- ✓ poprawnie formułuje obserwacje dotyczące doświadczenia fizycznego,
- ✓ do wymagań koniecznych jest zaliczane również opanowanie najbardziej przystępnych, najczęściej stosowanych i praktycznych treści programowych. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki fizyki oraz przydatne w życiu codziennym. W świetle tego zapisu ocenę dopuszczającą uzyskuje uczeń, który:
 - ✓ ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
 - ✓ zna treść podstawowych praw fizyki, definicje najważniejszych wielkości, zapisuje właściwe prawa i wzory z przedstawionego zestawu, potrafi przygotować tablice wzorów z zakresu zrealizowanego materiału,

- ✓ rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, odczytuje wartości z wykresów, umie sporządzić wykres na podstawie tabeli, potrafi zapisać wzorem prawa lub definicje, obliczyć wartość definiowanych wielkości, wyprowadza jednostki,
- ✓ zna przykłady stosowania praw fizyki w życiu codziennym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe dotyczące zrozumienia wiadomości. Uczeń przy niewielkiej pomocy nauczyciela:

- ✓ zna jednostki i relacje matematyczne wiążące zmienne występujące w prawach fizycznych,
- ✓ zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa fizyki oraz umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.

Wymagania podstawowe obejmują treści przystępne, proste, uniwersalne, niezbędne do dalszej nauki fizyki, użyteczne, praktycznie dla ucznia. Według brzmienia powyższego zapisu ocenę dostateczną uzyskuje uczeń, który:

- ✓ opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową na podstawie wymagań minimum programowego,
- ✓ ma umiejętności określone na ocenę dopuszczającą oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- ✓ interpretuje wzory i prawa fizyczne w sposób odtwórczy, przekształca wzory, opisuje zjawiska, posługując się odpowiednią terminologią, z wykresu oblicza wartości wielkości fizycznych oraz wyznacza ich zmiany, interpretując wykresy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające, które dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych:

- ✓ posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych,
- ✓ potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych, w tym w wersji elektronicznej.

Wymagania obejmują treści o zwiększonym stopniu trudności, rozszerzone, przydatne do stosowania w fizyce, użyteczne ogólnie w praktyce. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ✓ nie przyswoił w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym,
- ✓ opanował umiejętności określone na ocenę dostateczną oraz poprawnie rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub

praktyczne, a także korzystając z wykresu, potrafi przedstawić występujące zależności w funkcji innych zmiennych, np. w postaci logarytmicznej,

- ✓ w obrębie danego działu umie powiązać różne prawa, zjawiska i zasady oraz zastosować je do rozwiązania zadań rachunkowych i problemów teoretycznych, przeprowadza samodzielnie doświadczenie, stosując właściwe przyrządy i metody pomiarowe, a także poprawnie formułuje wniosek wynikający z doświadczenia.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające dotyczące stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stosuje wiadomości i umiejętności do:

- ✓ przeprowadzania szczegółowej analizy procesów fizycznych,
- ✓ projektowania doświadczeń potwierdzających najważniejsze prawa fizyki,
- ✓ rozwiązywania złożonych zadań obliczeniowych, np. wyprowadzania wzorów, analizy wykresów.

Wymagania dopełniające obejmują treści o znacznym stopniu trudności, stosowane specjalistycznie. Wobec tego ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania realizowanym w danej klasie,
- ✓ opanował umiejętności określone na ocenę dobrą oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami z różnych działów fizyki, logicznie je łączy, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne zawarte w programie nauczania,
- ✓ stosuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów łączących różne działy fizyki,
- ✓ swobodnie posługuje się terminologią fizyczną,
- ✓ potrafi zaprojektować doświadczenie i przeprowadzić analizę wyników, uwzględniając rachunek błędów, a także podaje poprawne obserwacje sekwencji doświadczeń fizycznych i formułuje właściwy wniosek wynikający z przeprowadzonych doświadczeń.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania wykraczające, tzn. obejmujące wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza realizowany program nauczania w danej klasie:

- ✓ inicjuje akcje wykraczające poza ramy programowe,
- ✓ sporządza z własnej inicjatywy materiały stanowiące pomoc przy realizacji treści programowych,
- ✓ posługuje się bogatym słownictwem fizycznym, a nawet inżyniersko-technicznym,
- ✓ jest finalistą lub laureatem olimpiady fizycznej,

- ✓ jest finalistą lub laureatem konkursu fizycznego zorganizowanego pod patronatem wojewódzkiego kuratora oświaty.

Wymagania wykraczające obejmują treści niezawarte w programie nauczania, mają charakter naukowo - specjalistyczny i znaczny stopień trudności. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował umiejętności określone na ocenę bardzo dobrą,
- ✓ ma wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie,
- ✓ samodzielnie zdobywa wiedzę z różnych źródeł,
- ✓ rozwija swoje zainteresowanie fizyką,
- ✓ biegle rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- ✓ przedstawia oryginalne sposoby rozwiązania zadań i samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
- ✓ samodzielnie planuje eksperymenty, przeprowadza je i analizuje wyniki,
- ✓ przeprowadza rachunek błędów, w tym korzystając z zasad rachunku różniczkowego,
- ✓ formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo,
- ✓ osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z dziedziny fizyki,
- ✓ popularyzuje fizykę, przygotowując odczyty, doświadczenia,
- ✓ pomaga organizować szkolne konkursy fizyczne.

Metody oceniania wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne obejmują zakres wiadomości, umiejętności i postaw oraz określają, co uczniowie powinni umieć i rozumieć po zakończeniu nauczania przedmiotu.

Poziom	Kategoria celów	Poziom wymagań
Wiadomości	zapamiętywanie wiadomości	wymagania konieczne (K)
	zrozumienie wiadomości	wymagania podstawowe (P)
Umiejętności	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	wymagania rozszerzające (R)
	stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych	wymagania dopełniające (D)

Zakres wymagań na poszczególne oceny

Zakres wymagań				Ocena
konieczne	podstawowe	rozszerzające	dopelniające	
nie spełnia	nie spełnia	nie spełnia	nie spełnia	niedostateczna
spełnia	-	-	-	dopuszczająca
spełnia	spełnia	-	-	dostateczna
spełnia	spełnia	spełnia	-	dobra
spełnia	spełnia	spełnia	spełnia	bardzo dobra
spełnia	spełnia	spełnia	spełnia	celująca
wymagania wykraczające				

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej, pracy domowej i zeszytu przedmiotowego

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej	Kryteria oceny pracy domowej	Kryteria oceny zeszytu przedmiotowego
zawartość merytoryczna, stosowanie poprawnych określeń inżyniersko-technicznych	prawidłowe wykonanie	kompletność i systematyczność prowadzenia notatek
wyrażanie sądów, uzasadnienie	zawartość rzeczowa	czytelność i estetyka prowadzonych notatek
sposób prezentacji – umiejętność formułowania myśli	wkład pracy	poprawność wykonywania schematów, wykresów
sposób udzielania odpowiedzi na pytania, własne przemyślenia		

Kryteria oceny prac klasowych, testów, sprawdzianów, kartkówek itp.

Wagi przypisane wybranym formom oceniania oraz przedziały procentowe zakresu punktów możliwych do uzyskania z pracy pisemnej.

L p.	Kategoria	Waga
1.	Sprawdzian	6
2.	Sprawdzian typu egzaminacyjnego	6
3.	Konkurs	6
4.	Projekt edukacyjny	6
5.	Kartkówka	5
6.	Zadania praktyczne	5
7.	Tekst argumentacyjny	5
8.	Praca na lekcji /aktywność	4
9.	Projektowanie doświadczeń	4
10.	Referat	3
11.	Plakat /prezentacja multimedialna	2
12.	Praca domowa	2
13.	Odpowiedź ustna	2
14.	Praca w grupach	2
15.	Rozwiązywanie zadań z treścią	4
16.	Wewnętrzny test diagnostyczny	1
17.	Nieprzygotowanie do zajęć	1
18.	Zeszyt ćwiczeń / zeszyt przedmiotowy	1

Sposób informowania o wymaganiach formalnych i merytorycznych

1) Raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w przypadku, gdy przedmiot jest raz w tygodniu, dwa nieprzygotowania – jeśli przedmiot jest 2 razy w tygodniu, trzy nieprzygotowania jeśli przedmiot jest trzy razy lub więcej w tygodniu (nie dotyczy to zapowiedzianych prac klasowych i kartkówek).

Swoje nieprzygotowanie ma obowiązek zgłosić na początku lekcji.

Za każde kolejne uzyskuje **ocenę niedostateczną**.

2) Pisemne prace klasowe (z wyłączeniem 20 - minutowej kartkówki sprawdzającej osiągnięcia uczniów z zakresu trzech ostatnich lekcji) powinny być zapowiedziane i wpisane do e-dziennika lekcyjnego na tydzień przed ustalonym terminem sprawdzianu.

Pisemne prace kontrolne poprzedzone są lekcją utrwalającą wiadomości.

- 3) Uczeń, który z powodu choroby był nieobecny w szkole podczas pracy klasowej może przystąpić do sprawdzenia wiadomości i umiejętności z zakresu ww. pracy w formie i w terminie ustalonym z nauczycielem, nie później jednak niż w **ciągu dwóch tygodni** od czasu powrotu do szkoły. Jeżeli w ustalonym terminie uczeń nie zaliczy materiału przewidzianego w sprawdzianie, otrzymuje **ocenę niedostateczną**.
- 4) W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na pracy kontrolnej uczeń pisze pracę w innym, ustalonym przez nauczyciela terminie, bez możliwości jej poprawienia.
- 5) Uczeń, który z pisemnej pracy kontrolnej (z wyłączeniem kartkówki) uzyskał ocenę niedostateczną lub ocenę, z której jest niezadowolony, ma prawo **jeden raz** przystąpić do sprawdzianu ponownie w ciągu **dwóch tygodni**, w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Oceną ostateczną jest ocena wyższa, ale wcześniejsza nie ulega skreśleniu.
- 6) Prace klasowe powinny być sprawdzone i ocenione przez nauczyciela w terminie do **21 dni**, omówione na lekcji i przedstawione uczniowi do wglądu.
- 7) Uczniowie nieobecni na kartkówkach **mogą być** zobligowani przez nauczyciela do napisania ich w możliwie najbliższym, wskazanym przez nauczyciela terminie.
- 8) **Niesamodzielne pisanie** prac klasowych (tzw. „ściągnięcie” i korzystanie z telefonów komórkowych) oceniane są **na ocenę niedostateczną**.
- 9) Nauczyciel nie może przeprowadzić pracy klasowej, jeżeli poprzednia nie została oceniona i omówiona w klasie.
- 10) Testy, sprawdziany pisemne będą przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego. Uczeń bądź jego rodzic (prawny opiekun) ma prawo zapoznać się z nimi.
- 11) Kartkówki, obejmujące materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane. Uczeń może otrzymać z nich maksymalnie ocenę **bardzo dobrą**.
- 12) Uczeń może dostać ocenę za odpowiedź ustną, wykonanie i zaprezentowanie referatu, uczestnictwo w zajęciach zorganizowanych przez zespół przedmiotowy, udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.
- 13) Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.

- 14) Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów). Na wniosek ucznia lub jego rodzica nauczyciel uzasadnia ocenę z zajęć edukacyjnych.
- 15) Obowiązkiem ucznia jest posiadanie zeszytu przedmiotowego, układu okresowego i podręcznika. Ich dwukrotny brak powoduje wstawienie oceny niedostatecznej.
- 16) Rodzice mogą na bieżąco monitorować przez dziennik elektroniczny postępy w nauce swoich dzieci oraz są informowani o postępach i osiągnięciach uczniów na spotkaniach, zgodnie z kalendarzem ogłoszonym przez dyrektora szkoły.
- 17) W terminie ogłoszonym przez dyrektora szkoły, przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej, nauczyciel fizyki jest zobowiązany poinformować uczniów o przewidywanych ocenach niedostatecznych z fizyki i odnotować to w dzienniku.
- 18) Najpóźniej **21 dni** przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel fizyki za pośrednictwem wychowawcy informuje rodzica ucznia o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
Informacja zostaje przekazana drogą elektroniczną (e-dziennik).
- 19) Negatywna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest pisemnie uzasadniana przez nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne
- 20) W przypadku oceniania **testów, sprawdzianów pisemnych** przyjmuje się skalę przeliczania punktów na ocenę wg kryteriów:

L p.	Skala procentowa	Stopień
1.	0 - 44%	niedostateczny
2.	45 - 59%	dopuszczający
3.	60 - 74%	dostateczny
4.	75 - 89%	dobry
5.	90 - 98%	bardzo dobry
6.	99 - 100%	celujący

Metody ewaluacji osiągnięć uczniów

- 1) Uczeń otrzymuje oceny: bieżące, klasyfikacyjne, śródroczne, roczne i końcowe.
- 2) Ilość ocen bieżących z zajęć edukacyjnych uzależniona jest od liczby godzin tych zajęć w tygodniu i odpowiednio wynosi:
 - ✓ 1 godzina tygodniowo zajęć edukacyjnych min. 3 oceny bieżące;
 - ✓ 2 godziny tygodniowo min. 5 ocen bieżących;
 - ✓ 3 godziny i więcej min. 6 ocen bieżących;
- 3) Bieżąca ocena osiągnięć ucznia może mieć formę:
 - ✓ oceny opisowej wyrażonej pisemnie lub ustnie;
 - ✓ wyróżników „+” lub „-” odnotowanych w dzienniku lekcyjnym, przy czym **5 „+”** jest równoznaczne z uzyskaniem oceny **bardzo dobrej** (waga 4), **3 „-”** oceny **ndst.**
- 4) Na lekcjach wiadomości i umiejętności ucznia sprawdzane są za pomocą :
 - ✓ testów (pytania zamknięte, wielokrotnego wyboru, fałsz – prawda itp.), w tym testów diagnostycznych dla uczniów klas pierwszych liceum oraz testów kompetencji dla uczniów klas drugich;
 - ✓ prac pisemnych, zarówno klasowych, jak i domowych (pytania otwarte, zadania nowej formuły polegające na rozwiązywaniu problemu na podstawie wiadomości zdobytych na lekcjach i zawartych w podanym tekście);
 - ✓ kartkówek obejmujących materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji;
 - ✓ odpowiedzi ustnych (materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji);
 - ✓ aktywności na lekcji;
 - ✓ przygotowania i wygłoszenia referatu, przedstawiania prezentacji multimedialnej;
 - ✓ prowadzenia zeszytu przedmiotowego;
 - ✓ prac domowych;
 - ✓ projektowania doświadczeń fizycznych ;
 - ✓ sprawdzianów wewnętrznych - próbnego egzaminu maturalnego, testu diagnostycznego;
- 5) Uczeń może zdobyć dodatkowe oceny za:
 - ✓ wykonywanie pomocy dydaktycznych,
 - ✓ osiągnięcia w konkursach i olimpiadach,
 - ✓ inne nieobowiązkowe prace świadczące o zaangażowaniu i wiedzy ucznia,
- 6) Prace pisemne uczniów będą oceniane pod względem:
 - ✓ zrozumienia tematu,
 - ✓ wyboru źródeł informacji,
 - ✓ zakresu wiedzy,
 - ✓ doboru materiału rzeczowego,
 - ✓ sposobu prezentacji,
 - ✓ formy graficznej (rysunki, schematy, projektowanie doświadczeń),

- ✓ konstrukcji pracy (opisy doświadczeń, wnioski).

Stosuje się elementy oceniania kształtującego

Ocena kształtująca jest stosowana w procesie uczenia się na etapie poznawania nowych wiadomości, nabywania umiejętności i sprawdzania osiągnięć.

Jest wyrażana w postaci informacji zwrotnej, opisowej, w %, w formie ustnej lub pisemnej (bez oceny w stopniu) i nie ma wpływu na ocenę sumującą.

Może mieć formę samooceny lub oceny koleżeńskej.

Ocenie kształtującej mogą podlegać: wypowiedź ustna, kartkówka, sprawdzian typu egzaminacyjnego, wewnętrzny test diagnostyczny, i inne formy pracy ucznia.

1) Elementami oceniania kształtującego są:

✓ Cele lekcji:

- Nauczyciel określa cele lekcji i formułuje je w języku zrozumiałym dla ucznia (na każdej lekcji).
- Sprawdza, czy uczniowie rozumieją cele (na początku zajęć) i czy zostały osiągnięte (pod koniec zajęć).
- Uczniowie mogą uczestniczyć w ich formułowaniu.

✓ Wymagania, zwane także „NaCoBeZu”:

- Są to kryteria osiągania celów (również oceny), czyli na co będziemy zwracać uwagę?
- Formułowane są na podstawie celów.
- Informują ucznia o tym, co nauczyciel będzie sprawdzał i oceniał.
- Są dopasowywane do możliwości klasy i wymogów konkretnego zadania.
- „NaCoBeZu” jest obowiązkowe dla prac kontrolnych i sprawdzianów, może być również formułowane do lekcji, prac domowych, projektów i innych aktywności ucznia.

✓ Informacja zwrotna:

- Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do jego pracy, który zawiera wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów jego pracy, wskazuje to, co wymaga poprawienia, daje wskazówki, w jaki sposób uczeń powinien poprawić tę konkretną pracę oraz w jakim kierunku powinien pracować dalej.

Klasyfikowanie uczniów

- 1) Uczeń podlega klasyfikacji: śródrocznej, rocznej i końcowej.
Podstawą ustalania ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych są **wymagania edukacyjne określone przez nauczycieli danego przedmiotu** i podane do wiadomości uczniów i ich rodziców;
- 2) **Klasyfikacja śródroczna** polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć;
 - ✓ Klasyfikację śródroczną przeprowadza się, co najmniej raz w ciągu roku szkolnego zgodnie z kalendarzem roku szkolnego;
- 3) **Klasyfikacja roczna** polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć;
- 4) Na klasyfikację końcową składają się:
 - ✓ roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej;
 - ✓ roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się odpowiednio w klasach programowo niższych;
- 5) Klasyfikacji końcowej dokonuje się w klasie programowo najwyższej szkoły;
- 6) Ocena śródroczna i roczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych ucznia, nie jest średnią arytmetyczną, ale wynika z proporcji i jakości ocen w poszczególnych kategoriach.
Przy czym największą wagę mają oceny z pisemnych prac klasowych, sprawdzianów, kartkówek, a następnie odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne i zadania domowe itp. (według pkt.5).
- 7) Uczeń i jego rodzice mogą wystąpić do dyrektora z wnioskiem o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, najpóźniej **7 dni** przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej;
- 8) Uczniowi przysługuje prawo ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, jeżeli w drugim półroczu roku szkolnego uczeń przystąpił **do wszystkich** prac klasowych lub wykorzystał możliwość ich dodatkowego uzupełnienia, a także **wykorzystał** możliwości **ich poprawy** oraz nie przekroczył **5%** nieobecności nieusprawiedliwionych na zajęciach z danego przedmiotu;

- 9) Uczeń w terminie nie później niż 3 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej składa w sekretariacie szkoły podanie do nauczyciela uczącego o uruchomienie procedury uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej. Niezłożenie podania w przewidywanym terminie jest równoznaczne z utrzymaniem przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych;
- 10) Uczeń przystępuje do sprawdzianu na podwyższenie oceny w terminie ustalonym przez nauczyciela w porozumieniu z uczniem - najpóźniej do dnia klasyfikacyjnego posiedzenia rady pedagogicznej. Sprawdzenie obejmuje wiadomości i umiejętności uwzględnione w wymaganiach na daną ocenę, o którą ubiega się uczeń, określonych w wymaganiach edukacyjnych opracowanych przez nauczyciela danego przedmiotu;
- 11) Niestawienie się ucznia na sprawdzian na podwyższenie oceny w wyznaczonym terminie uważane jest za rezygnację z procedury uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych;
- 12) Sprawdzenie na podwyższenie oceny przeprowadza się w formie pisemnej. Na wniosek ucznia posiadającego opinię z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej sprawdzenie na podwyższenie oceny przeprowadza się w formie ustnej;
- 13) Sprawdzenie na podwyższenie oceny przeprowadza i ocenia nauczyciel danych zajęć edukacyjnych. Przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku sprawdzianu na podwyższenie oceny **nie może być niższa niż przewidywana ocena roczna.**
- 14) **Zastrzeżenia dotyczące trybu ustalenia rocznych ocen klasyfikacyjnych** z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych rozstrzyga dyrektor szkoły na podstawie odrębnych przepisów.
- 15) Uczeń może być nieklasyfikowany z danego przedmiotu, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia odpowiednio w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja;
- 16) Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny;
- 17) Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą Rady Pedagogicznej;

- 18) Tryb i sposób przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego określają odrębne przepisy;
- 19) Ocena ustalona w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna, z zastrzeżeniem dotyczącym oceny niedostatecznej, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, o którym mowa w odrębnych przepisach;

Uczniowie z dysfunkcjami orzeczonymi przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne

- 1) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego bądź opinii publicznej poradni psychologiczno - pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej dostosować wymagania edukacyjne (dotyczy głównie form i metod pracy) do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom zawartym w podstawie programowej.
- a) W przypadku uczniów posiadających opinie Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o **dysleksji i dysgrafii**:
- ✓ Przy ocenie zadań i prac pisemnych, błędy wynikające z orzeczonych dysfunkcji nie rzutują na ocenę.
 - ✓ W trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo je zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
 - ✓ Uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem równań reakcji chemicznych, zapisywaniem symboli i wzorów,
 - ✓ Oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
 - ✓ Oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji,
 - ✓ Materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń dzielić na mniejsze partie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp

- ✓ Uczniom posiadającym opinie o wydłużonym czasie pracy wydłuża im się czas prac pisemnych lub przewiduje się mniejszą ilość zadań.
- ✓ Uczniowie mający orzeczenie o trudnościach w pisaniu, mogą zaliczać kartkówki i sprawdziany ustnie, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

b) Uczniom z upośledzeniem w stopniu lekkim:

- ✓ obniża się wymagania programowe, a prace pisemne zalicza się na poziomie 50% uzyskanych punktów, stosując przeliczanie na oceny wg przyjętej skali.
- ✓ celem oceniania powinno być:
 - gromadzenie danych o zachowaniu i osiągnięciach uczniów,
 - ocena poziomu jego funkcjonowania,
- ✓ oceniając uczniów należy wziąć pod uwagę:
 - aktualne możliwości ucznia, jak i jego ograniczenia,
 - motywację do pracy,
 - systematyczność,
 - zaangażowanie,
 - wkład pracy,
 - samodzielność w wykonywanych działaniach,
 - najmniejszy postęp w rozwoju na miarę indywidualnych możliwości,
- ✓ szczegółowe zasady oceniania powinny uwzględniać następujące wymagania:
 - ocenę **celującą** lub **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował treści wykraczające poza poziom podstawowy,
 - ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował treści zawarte w wymaganiach podstawowych,
 - ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, którego poziom wiedzy jest niższy niż podstawowy lub gdy pomimo problemów w opanowaniu wymagań podstawowych stara się uczestniczyć w procesie edukacji i posiada minimum wiedzy i umiejętności,
 - ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który wykazuje fragmentaryczną wiedzę i niski poziom umiejętności,

– ocenę **niedostateczną** zagrożony jest uczeń, który nie opanował elementarnych wiadomości i umiejętności ani nie jest w stanie wykonać podstawowych zadań, nawet z pomocą nauczyciela,

c) Uczeń zdolny

Indywidualne formy pracy na lekcji, zadań domowych, kryteriów oceniania;

- ✓ Umożliwienie poszerzania wiedzy o treści wykraczające poza podstawę programową,
- ✓ Umożliwienie korzystania z różnych form rozwoju zainteresowań
- ✓ Przygotowanie do konfrontacji posiadanej wiedzy z wymaganiami konkursowymi
- ✓ Różnicowanie obszerności i terminowości prac
- ✓ Poszerzanie treści programowych z przedmiotów
- ✓ Zwiększenie wymagań edukacyjnych
- ✓ Przydzielanie trudniejszych zadań podczas pracy grupowej lub indywidualnej,
- ✓ Stwarzanie sytuacji wyboru zadań, ćwiczeń o większej skali trudności, lub prac dodatkowych,
- ✓ Różnicowanie stopnia trudności prac klasowych i domowych,
- ✓ Przydzielanie specjalnych ról np. asystenta, lidera,
- ✓ Organizacja konkursów szkolnych,
- ✓ Przygotowanie projektu, czyli dłuższej formy umożliwiającej przeprowadzenie badań i analizy ciekawego zadania,
- ✓ Przydzielenie tzw. ligi zadaniowej, czyli cotygodniowej listy zadań do samodzielnego rozwiązania,

Sposoby informowania uczniów i rodziców:

- 1) Na pierwszej lekcji fizyki, nauczyciel przekazuje informację o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, **warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.**
- 2) Nauczyciel fizyki na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o **wymaganiach edukacyjnych** niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania.
- 3) Fakt zapoznania się z przedmiotowymi zasadami oceniania uczniowie i rodzice (prawni opiekunowie) potwierdzają poprzez złożenie podpisu na listach dołączonych do dokumentów: uczniowie w czasie pierwszych lekcji organizacyjnych z danego przedmiotu, rodzice (prawni opiekunowie) podczas pierwszego zebrania w nowym roku szkolnym.

Kwestie nieuregulowane w tym dokumencie rozstrzygają Wewnętrzne Zasady Ocenianie XXXIX Liceum Ogólnokształcące im. Lotnictwa Polskiego w Warszawie.

Marlena Kwiatecka

Paweł Gmitrzuk